

– Trupulleikin er, at jólastákið ger so nógv um seg á okkara døgum, at fólk overva seg í tímligum lutum og gerðarmálum og pøsa seg fyri jól, sigur sálarfrøðingurin Eyðun Joensen

kanska beinleiðis tunglynt. Eigi eingi beinleiðis hagtøl, men meini meg minnst ávís innrás á psykiatrisku deild av slíkum fólki undan jóli og/ella summarfrítíð. Tey vóru sjáldan sinnissjúk, men kendu seg bara sperdan av kenslu av tvístøðu og tunglyndi vegna strongd og einsemi.

Fólk pøsa seg

Eyðun Joensen helt tá – sum nú – at fólk hava hug at pøsa seg óneyðugt upp undir jól.

– Trupulleikin er, at jólastákið ger so nógv um seg á okkara døgum, at fólk overva seg í tímligum lutum og gerðarmálum og pøsa seg fyri jól.

Fólk stákast ov nógv, alt skal verða í standi og reint, summi umvæla ella keypa nýtt til jóla, tað skal pyntast og prýðast, keypast og náast – eisini tað, sum ikki er neyðugt í jólamánaðinum.

– Eg plagi at spyrja fólk, hví tilíkt skal gerast til jóla, og tey siga, at tað skal kortini gerast, so jólini eru eitt gott høvi, og fólk vilja ikki hava, at nakað skal verða jólatrøll.

– Halgubók sigur frá tveimum ólík-

um systur, Martu og Mariu. Marta gjørdi sær tað strævið við nógvri stákan, mest sum ov mikið, og hevði ikki stundir til annað, meðan Maria settist við fótur meistarans at liða á talu hansara. Tá hevði Jesus at Martu: »Marta, Marta, tú gerst tær ónáðir og

stríð av mongum, meðan Maria hevur valt hin góða lutin, sum ikki skal verða tikin frá henni.«

– Mær tykir bæði lyndiseyðkennini vera neyðug hjá menniskjum, men hvørt til sína tíð – og ikki ov nógv av hvørjum í senn, sigur Eyðun Joensen.

Binda frið

Í greinini frá 1991 spyr Dagny Joensen móti endanum Eyðun Joensen, um hann hevur eina góð ráð um, hvussu fólk skulu halda jól.

– Eg hevði viljað, at fólk kundu hildið jól í friði og náðum – sum hjá mongum eisini er ein framhjárættur. Tað hevði

bøtt munandi um jólahugnan, um fólk kundu gjørt seg minni bundnan av vanligu krøvunum, sum millum annað handilslívið setur til okkara, og vit sjálvi gera av pátikum virksemini.

Eyðun Joensen heldur, at tað snýr seg eisini um at vera tolin og fyrigeva

hvørjum øðrum, sum í jólastákinum ikki hava livað upp til myndina av til dømis einum góðum hjálpsomum manni ella einari tolsamari mammu. Eisini at tola, at persónligu og familjugu lýtini gerast meira sjónsk og tilvitað í ljósinum av jólafyrigyklanini.

– Stutt sagt at sissa seg og ikki spennan bogan so høgt, at hann brestur. Tað er høvi at hugna sær í hesi myrku vetrartíð, vera um familjuna og kanska eisini fáa eina hvíld burturav. So ger tað minni, um okkurt slag av smákøkum vanta á jólaborðinum, sigur Eyðun Joensen.

Og soleiðis endaði tað við, at ætl-

anin um eitt jólaprátt anno 2015, gjørdist ein ferð eina fjórðingsöld aftur í tíðina til útsagnir, sum vit framvegis kunnu brúka og taka til okkum í dag. Og í dag leggur Eyðun Joensen afturat:

– Lívsvísdomur nýtist ikki bert at vera nomin via prædikur og akademisk gandaorð. Í einum øgiliga gomlum »Far til fire«-filmi er stórfamiljan setst við sera búgvíð jólaborð, har altso reyðrøtur av tilvild mangla millum alt annað stás, hareftir onkur súrliga viðmerkir: »Jamen, der mangler jo rød-beder«, og so er allur jólahugnin við jólaborðið spiltur og matmóðurin illa við.

– Soleiðis mugu vit ikki fara at og so als ikki á jóli. Gamaní eru krøvini til tað perfekta hørð, tó máti skal vera við, og heldur taka tað púra róluga og heldur fegnast um sjálva samveruna og at vera hvørjum øðrum nær og glað, so má so lítivert stakkalastás sum reyðrøtur eins og aðrar piparnøtur vera tað, tað er, sigur Eyðun Joensen.